

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 2Cdo/56/2017                   |
| Identifikačné číslo spisu: | 7110226572                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 21.06.2018                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Jozef Kolcun             |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2018:7110226572.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne C. E., bývajúcej v T., zastúpenej JUDr. Martinou Hopferovou, advokátkou Advokátskej kancelárie Hopferova, s.r.o., so sídlom v Košiciach, Bajzova č. 2, proti žalovanej Slovenskej republike, zastúpenej Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné námestie č. 13, za účasti intervenienta JUDr. Juraja Sabola, súdneho exekútora, so sídlom v Košiciach, Slovenskej jednoty č. 8, o náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 15 C 294/2010, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 22. septembra 2016 sp. zn. 2 Co 300/2015, takto

### rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovaná má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

### Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice I (ďalej len „súd prvej inštancie“) v poradí druhým rozsudkom z 3. marca 2015 č. k. 15 C 294/2010-286 žalobu zamietol a účastníkom konania ako aj vedľajšiemu účastníkovi nepriznal náhradu trov konania. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobkyňa domáhala od žalovanej náhrady škody spôsobenej dražbou, a to nesprávnym úradným postupom súdneho exekútora JUDr. Juraja Sabola, nakoľko jej v exekučnom konaní nebol udelený príklep nehnuteľnosti. Najvyššie podanie v uvedenej dražbe vo výške 36 630,49 € žalobkyňa uhradila a predmetnú nehnuteľnosť po udelení príklepu mala v úmysle odpredať, za tým účelom uzavrela zmluvu o budúcej kúpnej zmluve za kúpnu cenu 139 414,46 €, ktorá v dôsledku neschválenia príklepu nemohla byť realizovaná, preto si uplatnila ušlý zisk v sume 102 783,97 €. Žalobkyňa podľa názoru súdu prvej inštancie v čase uzatvorenia zmluvy o budúcej zmluve nebola vlastníčkou nehnuteľností, a teda pristúpila k uzatvoreniu zmluvy o budúcej kúpnej zmluve v čase, keď jej právne postavenie ako budúcej vlastníčky bolo neisté a neprimerane okolnostiam sa spoliehala na to, že súd udelenie príklepu schváli. V danom prípade nebola preukázaná škoda, ušlý zisk, príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom exekútora a ušlým ziskom, preto súd prvej inštancie rozhodol, tak ako je vyššie uvedené.

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne (ďalej aj „dovolateľky“) rozsudkom z 22. septembra 2016 č. k. 2 Co 300/2015-340 rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým bola žaloba zamietnutá a vo výroku o trovách vedľajšieho účastníka ako vecne správny potvrdil. Výrok, ktorým súd prvej inštancie nepriznal účastníkom náhradu trov konania zrušil a v rozsahu zrušenia vrátil späť na ďalšie konanie. Uviedol, že z odôvodnenia rozsudku vo vzťahu k tomuto výroku vyplýva iba to, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní použil ustanovenie § 142 ods. 1 O.s.p., s tým, že úspešnej žalovanej trovy nevznikli, avšak odvolaciemu súdu nebolo vôbec zrejmé, ako k tomuto záveru súd prvej inštancie dospel. Rovnako z uvedeného rozhodnutia nebolo zrejmé, či súd prvej inštancie skúmal aj skutočnosti relevantné pre prípadné použitie ustanovenia § 150 O.s.p., a preto označil rozhodnutie o trovách účastníkov konania za predčasné.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzovala z § 420 písm. f/ CSP a z § 421 a/ CSP. Namietala nepreskúmateľnosť rozhodnutí súdov nižších inštancií. Konštatovala existenciu príčinnej súvislosti medzi vznikom škody a konaním exekútora. Namietala odklon od záväzného právneho názoru odvolacieho súdu vydaného vo svojom zrušujúcom uznesení z 13. júna 2013 č. k. 2 Co 184/2012-95, ktorým došlo k zrušeniu prvého rozsudku súdu prvej inštancie z 29. marca 2012 č. k. 15 C 294/2010-67, kde bola konštatovaná existencia vyššie uvedeného kauzálneho nexusu.

4. Intervenient vo svojom vyjadrení žiadal dovolanie zamietnuť, mal za to, že dovolateľke žiadna škoda nevznikla. Žalovaná sa k predmetnému dovolaniu nevyjadrila.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

7. V zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. V zmysle § 421 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

9. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

10. V danom prípade dovolací súd prioritne posudzoval prípustnosť dovolania, t. j. či boli splnené podmienky stanovené zákonom pre vecné prejednanie dovolania.

11. Dovolací súd zistil, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) oprávnená osoba,

zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovoláním, ktoré spĺňa náležitosti stanovené zákonom (§ 428 CSP) žalobkyňa napáda rozsudok odvolacieho súdu, ktorým potvrdil ako vecne správny rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej.

12. Dovolateľka svoje dovolanie odôvodnila tým, že rozhodnutia súdov nižších inštancií sú nepreskúmateľné. Žalobkyňa teda uplatnila prvý dovolací dôvod podľa § 420 písm. f/ CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

13. Právo na spravodlivý súdny proces je jedným zo základných ľudských práv a do obsahu tohto práva patrí viacero samostatných subjektívnych práv a princípov. Podstatou tohto práva je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nezávislom a nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa s ňou u predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (pozri napríklad rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 50/04, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03, IV. ÚS 252/04).

14. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu vydaných do 30. júna 2016 tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mieriaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj judikát R 129/1999 a rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

15. Pokiaľ „postupom súdu“ nie je rozhodnutie súdu - finálny (meritórny) produkt prejednávania veci v civilnom sporovom konaní, potom už „postupom súdu“ vôbec nemôže byť ani časť rozhodnutia - jeho odôvodnenie (obsah, spôsob, kvalita, výstižnosť, presvedčivosť a úplnosť odôvodnenia), úlohou ktorej je vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré súd rozhodol (porovnaj rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 ECdo 10/2014, 3 Cdo 146/2013).

16. Pojem „procesný postup“ súdu je potrebné vykladať takto aj za právnej úpravy účinnej od 1. júla 2016.

17. V súvislosti s námietkou týkajúcou sa nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu je potrebné poukázať na to, že na rokovaní občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktoré sa uskutočnilo 3. decembra 2015, bolo prijaté zjednocujúce stanovisko, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.“

18. Uvedené stanovisko, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky p o d R 2/2016, považuje dovolací súd z a plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci. Dovolací súd dodáva, že obsah spisu nedáva žiadny podklad pre to, aby sa na daný prípad uplatnila druhá veta tohto stanoviska, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho

súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003).

19. Dovolateľka mala za to, že je povinnosťou súdu svoje rozhodnutia riadne odôvodniť a vysporiadať sa so všetkými námietkami strán. V prejednávanej veci sa odvolací súd v odôvodnení svojho (dovolaním napadnutého) rozhodnutia v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi rozhodnutia súdu prvej inštancie pokiaľ išlo o skutkové zistenia, vyhodnotenie rozhodujúcich skutočností a právne posúdenie veci. V tomto prípade preto ich nie je potrebné opakovať, keďže ani zo strany odvolateľky neboli v priebehu odvolacieho konania tvrdené také skutočnosti, s ktorými by sa nevyporiadal súd prvej inštancie v dôvodoch svojho rozhodnutia. Treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca späťosť rozhodnutia odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozhodnutím súdu prvej inštancie vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie a v odôvodnení sa obmedzil len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, takýto postup bol plne v súlade s § 387 ods. 2 CSP; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie. Rozsudok súdu prvej inštancie obsahuje podrobné vysvetlenie dôvodov, na ktorých založil svoje rozhodnutie a s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil. Súd prvej inštancie sa zaoberal všetkými podstatnými námietkami, ktoré mali vplyv na rozhodnutie v spore. Za vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP tak v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľky.

20. Vzhľadom na uvedené najvyšší súd dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne podané z dôvodu procesnej vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f/ CSP nie je procesne prípustné, a preto ho odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP.

21. Dovolací súd následne pri posudzovaní prípustnosti dovolania vyvodzovanej z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP dospel k záveru, že dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 432 CSP, a preto je potrebné ho odmietnuť.

22. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

23. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

24. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, by mal dovolateľ: a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ vysvetliť (a označením rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť), v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, c/ uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená. Samotné polemizovanie dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

25. Pokiaľ dovolateľ v takom dovolaní nevymedzí právnu otázku a neoznačí ustálenú súdnu prax odvolacieho súdu, od ktorej sa podľa jeho názoru odvolací súd odklonil, dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na domnienkach (predpokladoch) o tom, ktorú otázku a ktorý judikát, stanovisko alebo rozhodnutie mal dovolateľ na mysli. V prípade absencie uvedeného dovolací súd nemôže pristúpiť ani k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešil prvoinstančný a odvolací súd a v súvislosti s tým ani vyhľadávať všetky (do úvahy prichádzajúce)

rozhodnutia dovolacieho súdu, ktoré sa týkajú danej problematiky; v opačnom prípade by uskutočnil dovolací súd prieskum priechiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj (konkrétne) cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP (pozri Števček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. BECK, str. 1382 a rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 6/2017, sp. zn. 3 Cdo 28/2017).

26. V danom prípade žalobkyňa v dovolaní konštatovala existenciu príčinnej súvislosti medzi vznikom škody a konaním exekútora, na základe čoho jej mala byť priznaná náhrada škody spôsobená jeho nesprávnym úradným postupom. Namietala odklon od záväzného právneho názoru odvolacieho súdu vydaného vo svojom zrušujúcom uznesení z 13. júna 2013 č. k. 2 Co 184/2012-95, ktorým došlo k zrušeniu prvého rozsudku súdu prvej inštancie z 29. marca 2012 č. k. 15 C 294/2010-67, kde už bola konštatovaná vyššie namietaná existencia kauzálneho nexusu. Označenie uvedeného rozhodnutia ale nenapĺňa pojem ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu tak, aby dovolateľka ním naplnila predpoklady vyplývajúce z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje na definíciu pojmu „ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu“ uvedenú v rozhodnutí najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 6/2017 zo 6. marca 2017, kde sa uvádza: „ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu je vyjadrená predovšetkým v stanoviskách alebo rozhodnutiach najvyššieho súdu, ktoré sú ako judikáty publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR. Do tohto pojmu možno zaradiť aj prax vyjadrenú opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj jednotlivo v doposiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a vecne na ne nadviazali“. Vzhľadom na teritoriálnu pôsobnosť CSP možno pod pojmom dovolací súd rozumieť len Najvyšší súd Slovenskej republiky a nie Krajský súd v Košiciach.

27. Z tohto dôvodu dovolací dôvod nebol žalobkyňou vymedzený spôsobom uvedeným § 431 až § 435 CSP. Absenciu takej náležitosti považuje CSP za dôvod pre odmietnutie dovolania.

28. Je nepochybné, že žalobkyňa podala dovolanie, ktoré má náležitosti v zmysle § 428 CSP (nie je preto daný dôvod pre jeho odmietnutie podľa § 447 písm. d/ CSP), v jej dovolaní ale absentuje iná zákonom požadovaná náležitosť - dovolacie dôvody v ňom nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 432 CSP.

29. Vzhľadom na to dovolanie žalobkyne z hľadiska dovolacieho dôvodu podľa § 421 CSP odmietol podľa § 447 písm. f/ CSP.

30. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku žalovanej na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

31. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

### **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.